

IZVJEŠTAJ O RADU

ZA 2023. GODINU

CENTRA ZA PROMICANJE TOLERANCIJE I
OČUVANJE SJEĆANJA NA HOLOKAUST

Zagreb, prosinac - veljača 2024.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O CENTRU

Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust (u daljnjem tekstu Centar) neprofitna je javna ustanova utemeljena na modelu civilno-javnog partnerstva. Osnovana je od strane Grada Zagreba i udruge građana Festivala suvremenog židovskog filma Zagreb i upisana u Sudski registar u lipnju 2017. godine.

OPĆI PODACI

Naziv: Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust

Skraćeni naziv: Centar za promicanje tolerancije

Matični broj: 081105377

OIB: 27946605963

Odgovorna osoba: Nataša Popović, ravnateljica

Adresa: Vojnovićeva 15, 10000 Zagreb

Kontakt: 01 5101 212 / info@centartolerancije.hr

Godina osnutka: 2017.

Programski savjet: do 18. prosinca 2025.: dr.sc. Ljiljana Dobrovšak predsjednica, Emil Matešić zamjenik, Karlo Stojčević, Krešimir Dolečić i Maja Čižić kao zaposlenica Centra, članovi dr.sc. Ivana Kurtović Budja, zamjenski član savjeta

Mrežna stranica: www.centartolerancije.hr

Povjerenik za informiranje i Povjerenik za zaštitu dostojanstva radnika: Nataša Popović, ravnateljica

Broj zaposlenih: 3

Vizija Centra: Život i stvaranje u tolerantnijem društvu.

Misija Centra: Razvijanje platforme koja utječe na razvoj tolerantnijeg i humanijeg društvenog okruženja.

Opći cilj: Stvarati okruženje za rast i razvoj pojedinca nadahnuo tolerancijom i prihvaćanjem različitosti.

Specifični ciljevi:

- Unaprijediti i koristiti suvremene umjetničke, kulturne i edukacijske programe te inovativne metode, u skladu s duhom vremena, a u svrhu razvoja kulturnih resursa i ponude grada.
- Osigurati suvremene interaktivne sadržaje kao neophodne elemente sveobuhvatne cjeloživotne edukacije da bi se razvilo društvo i tolerantan pojedinac kao konstruktivan član zajednice.
- Prenamjena napuštenih prostora ili industrijske baštine u prostore s javnom namjenom.
- Razviti inovativan sustav upravljanja u kulturi unutar Centra kroz uključivanje civilnog društva i zainteresirane javnosti, kroz civilno-javno partnerstvo uz povećanje angažmana i odgovornosti institucija, organizacija i pojedinaca.
- Ostvariti društveni habit koji će, kada se postigne, znatno pridonositi promicanju razvoja osobnosti, talenata kao i mentalnih i fizičkih sposobnosti svakog člana društva.

Centra koristi poslovni prostor na adresi Vojnovićeva 15, 10000 Zagreb u vlasništvu Grada Zagreba. Prostor je veličine 82m². U prostoru djeluje i suosnivač udruga Festival suvremenog židovskog filma Zagreb. Troškovi za režije sukladno ugovoru dijele se u omjeru ½ troškova po korisniku.

2. KADROVI

Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust u 2023. godini imao je tri zaposlene osobe u skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustroju i načinu rada Centra, te temeljem Suglasnosti Grada Zagreba, i to:

1. Ravnateljica – Natašu Popović, dipl.ing., zaposlena od 1.2.2018. na puno radno vrijeme, u drugom mandatu (od 9. svibnja 2022. do 8. svibnja 2026. godine).
2. Tajnica Ustanove – Antonija Tomičić Čagalj, mag.educ.hist., zaposlena od 04.11.2019. na puno radno vrijeme, na neodređeno.
3. Višu stručnu suradnicu – Maja Čičić, dipl.pol., zaposlena od 01.08.2019. godine na puno radno vrijeme, na neodređeno.

U rujnu 2023. godine matičnom uredu upućen je zahtjev za novim zapošljavanjem na radno mjesto Stručnog suradnika. Dana 13.11.2023. Centar je zaprimio od Grada Zagreba suglasnost za novo zapošljavanje. Na temelju članka 39. Zakona o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi (NN 82/22) i članka 8. Pravilnika o radu, ravnateljica Centra za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust od 8. veljače 2019.g., dana 16. studenog 2023. donijela je odluku o raspisivanju natječaja za radno mjesto stručnog suradnika / voditelja kulturnih i obrazovnih programa. Natječaj je trajao 8 dana, od 17.11.2023. do 24.11.2023. godine. Natječajna komisija jednoglasno se odlučila za kandidatkinju Sandru Prlendu Perkovic s obzirom na radno iskustvo, koje prema procjeni Natječajne komisije, odgovara svim uvjetima natječaja za navedeno radno mjesto. Odabrana kandidatkinja započet će s radom u Ustanovi s 2.1.2024. Plaća i ostala materijalna prava radnika financirati će se iz gradskog proračuna.

Vanjski suradnici i sudionici u provođenju aktivnosti angažirani su po projektima prema potrebama i u okviru financijskog plana.

Zaposlenice su članice Hrvatskog sindikata djelatnika u kulturi. Povjerenik u podružnici Centra je Antonija Tomičić Čagalj.

3. PROSTOR

Centar koristi poslovni prostor na adresi Koste Vojnovića 15, 10000 Zagreb u vlasništvu Grada Zagreba. Prostor je veličine 82m². U prostoru djeluje i suosnivač udruga Festival suvremenog židovskog filma Zagreb. Troškovi za režije dijele se u omjeru ½ troškova po korisniku. Prostor se koristi isključivo kao uredske prostorije te Centar nema vlastiti prostor za izvođenje programa.

Prema Zaključku o prihvaćanju prava prvokupa, Gradske skupštine Grada Zagreba, na 50. sjednici, od 21. ožujka 2017. godine, Grad Zagreb prihvatio je pravo prvokupa za kupoprodaju nekretnine označene kao z.k.č. 2270/33 k.o. Grad Zagreb, zgrada Ulica kneza Branimira 36, zgrada Ulica kneza Branimira 37 i dvorište,

ukupne površine 1679 m², upisane u z.k.ul. 109393 k.o. Grad Zagreb, po ponudi društva Tehnika d.d. iz Zagreba, Ulica grada Vukovara 274, zemljišnoknjižnog vlasnika nekretnine, za kupoprodajnu cijenu u iznosu od 7.220.000,00 kuna. Nadalje, prema Ugovoru o korištenju prostora od strane Grada Zagreba (Gradski ured za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada, od 07. prosinca 2017. godine, KLASA: 372-03/17-03/46, URBROJ: 251-14-32/108-17-16), Centar tolerancije dobio je na korištenje prostor (od 01.01.2018.) Prve hrvatske tvornice ulja Zagreb, u Zagrebu, Ljudevita Posavskog 32e, bez naknade, sve dok je Grad Zagreb suosnivač Ustanove. Jedan od ciljeva Centra je uspostavljanja Muzeja tolerancije i obnove napuštenog kulturnog dobara Prva hrvatske tvornice ulja u svrhu rada Muzeja i Centra.

Radi usklađivanja s novim zakonskim odredbama od 3. veljače 2022. godine još uvijek je u tijeku usuglašavanje DODATAK UGOVORU O OSNIVANJU CENTRA ZA PROMICANJE TOLERANCIJE I OČUVANJA SJEĆANJA NA HOLOKAUST potpisan je 22.10.2022. Tekst novog Statuta ustanove je usuglašen sa udrugom Festival suvremenog židovskog filma Zagreb čiji je tekst usuglašen i s Gradskim uredom za kulturu i civilno društvo dana 4.12.2023 godine. U tijeku je ishodovanje potpisa gradonačelnika Grada Zagreba gosp Tomislava Tomaševića.

4. ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

Centar je u 2023. godini prijavio jedna projekt za EU financiranje. U 2023. godini Centar je osigurao i nove donatore za sufinanciranje projekata (Ministarstvo Vanjskih i europskih poslova). U narednom periodu potreban je angažman zaposlenih po pitanju pronalaska novih izvora financiranja osim dosadašnjih višegodišnjih donatora i dolaskom nove zaposlenice u 2024. godini Centar planira prijaviti više programa i projekata na EU fondove.

Potreban je dodatna edukacija zaposlenika po pitanju proslovne korespondencije, financijske i informatičke pismenosti i dr.

Radit će se na istraživanju i razvoju mogućnosti pristupa različitim izvorima financiranja uređenja prostora Prve hrvatske tvornice ulja, u cilju razvoja projekata osmišljavanja prezentacijskog programa budućeg centra tolerancije u tom prostoru - MUZEJ TOLERANCIJE / Od tvornice iz 1924. do muzeja 21. stoljeća

Projekt obuhvaća uspostavu budućeg Muzeja tolerancije na lokaciji bivše uljare (Prve hrvatske tvornice ulja) koja se nalazi na području Grada Zagreba, na adresi Ul. Ljudevita Posavskog 32e (iako u mnogim dokumentima, pa tako i u Registru kulturnih dobara stoji adresa Branimirova bb). Uljara, odnosno katastarska čestica broj 6895/27 (k.o. Centar) u vlasništvu je Grada Zagreba (1/1). Projektom se treba obuhvatiti obnova i uređenje uljare koja je napušteno industrijsko zemljište (brownfield), koja će se po realizaciji projekta staviti u funkciju zajednice, odnosno šireg stanovništva koje je ujedno i primarna ciljna skupina djelovanja budućeg Muzeja tolerancije. Uz obnovu, adaptaciju i opremanje uljare bruto površine 1.630 m² projektom će se urediti javni park na površini oko same uljare, s ukupnom površinom od 1.198 m². Projekt obuhvaća obnovu i uređenje objekta uljare te uređenje javnog parka namijenjenog zajednici na pripadajućoj površini oko uljare. Centar je svojim zalaganjem uspio sačuvati napušteno kulturno dobro te uvjeriti predstavnike lokalne vlasti da se iskoristi pravo prvokupa. Projekt se temelji na identificiranim potrebama i analizi razvojnog okruženja koje su pokazale kako na području Urbane aglomeracije Zagreb postoji značajna i kontinuirano rastuća potražnja za ustanovama koje djeluju u području kulture, pri čemu Centar predstavlja jedinstveni model ustanove koja

kombinira djelovanje u području kulture i umjetnosti, ljudskih prava, tolerancije, obrazovanja te ostalih s time povezanih društvenih aspekata. Centar već sada, a posebice u vremenu kada dobije adekvatan prostor (prostor budućeg Muzeja tolerancije) nedvojbeno će u velikoj mjeri doprinosti podizanju razine osviještenosti javnosti koja jest sukladno istraživanjima koja je Centar proveo (Brend strategija, 2018.), nedovoljno educirana i osviještena o pitanjima diskriminacije, ali i tolerancije.

Uključiva je vrijednost projekta što će se obnoviti napuštena industrijska kulturna baština, s obzirom kako je uljara, odnosno zgrada kotlovnice i strojarnice Prve hrvatske tvornice ulja zaštićeno kulturno dobro koje je u Registru kulturnih dobara Ministarstva kulture upisano pod oznakom dobra Z-6906 kao nepokretno kulturno dobro – pojedinačno, klasificirano kao profana graditeljska baština.

DOZVOLE I TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

Izrađena je Prostorna analiza projekta stare uljare u Zagrebu (2018) na koju je Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba izdao suglasnost i stručno mišljenje, izrađena je Studija izvodljivosti s analizom troškova i koristi za projekt Centra za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust (2018), izrađena je Studija programskih osnova Centra tolerancije (2018). Izrađena je Revizija arhitektonske snimke postojećeg stanja uljare (2018), provedene su geodetske usluge za k.č. br. 6895/27, k.o. Centar, izrađena je prezentacija Centra za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust, provedeno je istraživanje o obitelji Aleksander i povijesti zgrade, provedene su usluge savjetovanja u području javne nabave (2018), izrađena je brend strategija i trogodišnji plan razvoja Centra (2018). Provedena je revizija statike uljare (2018). Izveden je idejni projekt konstruktorke sanacije (2013), pribavljena je lokacijska informacija (2018), pribavljene su informacije o konzervatorskim propozicijama (2018), potpisan je ugovor o korištenju prostora (2017), pribavljeno je rješenje o uljari kao kulturnom dobru iz 2017. g., pribavljen je prijepis posjedovnog lista (2018), pribavljen izvod iz plana – izmjene i dopune urbanističkog plana uređenja, provjerena je usuglašenost projekta s generalnim urbanističkim planom grada Zagreba (GUP-om) iz 2007. g. (izmjene i dopune). Pribavljen je zaključak gradonačelnika o dodjeli prostora na korištenje (2017), izvršena je procjena investicije projekta (2018), pribavljen je izvadak iz zemljišne knjige (2018) te je provedena revizija statike uljare (2018). 2020. dobiveni je konzervatorski elaborat od strane ASK Atelier d.o.o. od strane naručitelja Grad Zagreb. Centar je u zadnjem kvartalu 2023. godine zaprimio donaciju Prijedloga idejnog rješenja krajobraznog uređenja Prve hrvatske tvornice ulja na k.č.br. 6895/27 k.o. Centar, u Zagreb od strane ovlaštenog krajobraznog arhitekta g. Mislava Deželića.

5. PROGRAMI, BROJ POSJETITELJA I SUDIONIKA

Programi Centra u 2023. godini provedeni su u skladu s dosadašnjim usvojenim praksama, stoga se od planiranih programa dio održao online, dio u prilagođenim uvjetima.

Centar je u 2023. godini proveo devet aktivnosti: 1. Seminar „Wannsee konferencija – Konačno rješenje židovskog pitanja”; 2. Učenje i odrastanje u toleranciji; 3. Stolperstein // Kamen spoticanja - Postavljanje komemorativnih pločica u Zagrebu za hrvatske žrtve 2023.; 4. Antisemitizam, holokaust i stradanja: Prošlost u sadašnjosti – Holokaust i stradanja u kulturnom stvaralaštvu; 5. POP UP Zagreb by Centar tolerancije (Šabat u Zagrebu); 6. Opera za djecu Brundibár; 7. Stolperstein // Kamen spoticanja - Postavljanje komemorativnih

pločica u Zagrebu za srpske žrtve 2023.; 8. Ciklus tribina Snaga ljubavi – tribina Ljubav prema materinskom jeziku; 9. Kratkometražni dokumentarni film "Bejihad – židovska kulturna scena".

Ukupan broj posjetitelja ili polaznika: 2.513; broj sudionika i izvođača na programima: 283. U 2023. godini ostvarena je suradnja sa 28 osnovnih i srednjih škola grada Zagreba.

MUZEJ TOLERANCIJE

Prvi korak u realizaciji punog kapaciteta zgrade Centra za promicanje tolerancije i očuvanja sjećanja na holokaust je obnova prostora Prve hrvatske tvornice ulja. Prema najnovijim informacijama zapremljenim u trenutku finaliziranja ovog izvještaja od strane zamjenika Luke Korlaeta ovaj projekt nema više podršku što je prvi puta iskazano od strane zamjenika gradonačelnika. Održan je niz sastanka i pripremljen je novi projekt prijedloga površina kako bi se krenulo sa izradom projektnog zadatka. Do kraja prosinca 2021. godine nismo dobili odgovor od Gradskog ureda za kulturu o napretku izrade dokumentacije.

U novom prijedlogu površina u konzultaciji s programskim savjetom predloženo je GUK-u sljedeće:

Koncept sličan onome koji smo dali prvi puta poslali i stavljam ga ponovno u privitak (naziv privitka: 09_2018. - ULJARA_IDEJNO_RJEŠENJE), s time da je dvorana s kotlovima sada čista do visine krovišta. Sukladno konzervatorskim preporukama novo rješenje po ukupnoj kvadraturi po etažama iznosi:

PRIZEMLJE 350,15 m²; 1. KAT - 270,75 m²; 2. KAT - 235,11 m²; POTKROVLJE - 69,50 m²; UKUPNO - 925,51 m² * Radi se o neto kvadraturi prostorija.

Centar je u drugoj polovici 2023. godine zaprimio donaciju krajobraznog uređenja Uljare od strane ovlaštenog krajobraznog arhitekta g. Mislava Deželića. U studenom 2023. godine o tome je obaviještena zamjenica pročelnice Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo gđa. Nikolina Radić Štivić, dipl.ing.arh. Na sastanku je zaključeno da će se prijedlog projekta/donacija predstaviti predstavnicima Grada Zagreba te da će se ista javno prezentirati u narednom periodu.

Izostaje ozbiljan interes od strane nadležnog ureda, Gradskog ureda za kulturu da se provede obnova zgrade Uljare te je vjerojatnost za skorašnje pokretanje izrade potrebne dokumentacije, raspisivanja natječaja za uređenje Prve hrvatske tvornice ulja, zaštićenog nepokretnog kulturnog dobra te građevinskih radova neizvjesna. Nadalje primijećeni su ozbiljni dugogodišnji pokušaji izmještena Centra iz prvotno dogovorenog prostora Uljare posebno ako se promatra način provedbe i konačni ishod konzervatorskog elaborata.

6. PROMIDŽBA I PROMOCIJA

Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust je u 2021. godini izradio novu mrežnu stranicu Centra (<https://www.centartolerancije.hr/>), koju redovan održava i dopunjuje, zatim je nastavio sa redovnim aktivnostima na društvenim mrežama (Facebook // Instagram // Twitter // YouTube kanal) koja u trenutku pisanja izvještaja ima na Facebook 1.521 ljudi kojima se sviđa i 1.661 pratitelja; Instagram pratitelja 885 od čega 423 aktivno prati; Platforma X (Twitter) 101 pratitelj i mailing listu koja broji 936 pretplatnika. Centar je nastavio sa slanjem newslettera koji pretplatnike obavještava o programskim aktivnostima u

organizaciji Centra. Svi prikupljeni osobni podaci pretplatnika prikupljeni su u skladu s Općom uredbom o zaštiti osobnih podataka.

POVEZNICE NA MREŽNU STRANICU I DRUŠTVENE MREŽE S MATERIJALIMA

- <https://centartolerancije.hr/>
- <https://www.facebook.com/CentarZaPromicanjeTolerancije>
- https://www.instagram.com/centar_tolerancije/?hl=en
- https://twitter.com/cen_tolerancije

Za dio programskih aktivnosti Centar je angažirao vanjske PR tvrtke i stručnjake za komunikaciju s medijima i jačanje medijske prisutnosti Centra te tvrtku Pressclipping d.o.o. za praćenje objava o programima i o Centru tijekom 2023. godine na nekim od aktivnosti. Za medijsko praćenje aktivnosti Centra u kojima nisu angažirane tvrtke zaposlenici Centra su pratili press clipping i sastavni dio su izvještaja prema donatorima i partnerima.

U promociji programa i projekata Centra korišteni su i drugi oblici oglašavanja: plakati, plaćeni oglasi na društvenim mrežama.

Medijske objave:

- 1) <https://www.nacional.hr/ispred-zagrebackog-pravnog-fakulteta-polozen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-borisa-hanzekovica/>
- 2) <https://www.nacional.hr/natasu-popovic-hanzekovica-je-nakon-proboja-iz-jasenovca-samo-30-metara-dijelio-od-slobode/>
- 3) <https://min-kulture.gov.hr/vijesti-8/polozen-kamen-spoticanja-za-hrvatskog-atleticaru-borisa-hanzekovica/23701>
- 4) <https://www.jutarnji.hr/vijesti/zagreb/boris-hanzekovic-u-zagrebu-dobio-kamen-spoticanja-znak-sjecanja-na-ljude-koje-je-ubio-ustaski-rezim-15320209>
- 5) <https://www.vecernji.hr/zagreb/kamen-spoticanja-za-borisa-hanzekovica-polozen-na-trgu-republike-hrvatske-1667969>
- 6) <https://01portal.hr/u-zagrebu-postavljen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-borisa-hanzekovica/>
- 7) <https://www.gloria.hr/gl/scena/dogadjanja/svecano-polozen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-borisa-hanzekovica-15320269>
- 8) <https://www.slobodnaevropa.org/a/hrvatska-zagreb-kamen-spoticanja-boris-hanzekovic/32338909.html>
- 9) <https://zg-magazin.com.hr/kamen-spoticanja-u-spomen-na-borisa-hanzekovica/>
- 10) <https://www.maxportal.hr/premium-sadržaj/kamen-spoticanja-u-spomen-na-borisa-hanzekovica/>
- 11) <https://skupstina.zagreb.hr/svecano-polaganje-kamena-spoticanja-za-borisa-hanzekovica/4005>
- 12) <https://medijmurjepress.net/vijesti/na-trgu-republike-hrvatske-polozen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-borisa-hanzekovica/>
- 13) <https://can.hr/svecano-polaganje-kamena-spoticanja-u-spomen-na-borisa-hanzekovica-ispred-sveucilista-u-zagrebu/>
- 14) <https://radio.hrt.hr/radio-sljeme/vijesti/kamen-spoticanja-u-spomen-na-borisa-hanzekovica-10686264>
- 15) <https://historiografija.hr/?p=22874>
- 16) <https://www.zagreb.info/aktualno/zg/sportska-legenda-dobila-posebno-obilježje-bio-je-hrabur-kad-mnogi-nisu-podsjeća-nas-da-nikada-ne-smijemo-zaboraviti/503320/>
- 17) <https://can.hr/proizvod/svecano-polaganje-kamena-spoticanja-u-spomen-na-borisa-hanzekovica-ispred-sveucilista-u-zagrebu-5902/>
- 18) <https://www.jusp-jasenovac.hr/Default.aspx?sid=10277>
- 19) <https://www.google.com/search?q=www.grabancijas.com+kamen+spoticanja+Boris+Han%C5%BEekovi>

- 20) <https://www.vedra.hr/tag/kamen-spoticanja>
- 21) <https://zgespress.net/na-trgu-republike-hrvatske-polozen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-borisa-hanzekovica/>
- 22) <https://www.hnk.hr/hr/novosti/dje%C4%8Dja-opera-em-brundibar%C3%A1r-em-povodom-80-godi%C5%A1njice-smrti-lee-deutsch/>
- 23) <https://www.nacional.hr/djecja-opera-brundibar-u-hnk-u-zagrebu-povodom-80-godisnjice-smrti-lee-deutsch/>
- 24) <https://novine.hr/lifestyle/opera-brundibar-u-zagrebackom-hnk-povodom-80-godisnjice-smrti-lee-deutsch>
- 25) Radio Sljeme, gostovanje ravnateljice Centra tolerancije Nataše Popović
- 26) **HRT – emisija Hrvatska danas, 16.9.**
- 27) <https://www.culturenet.hr/hr/opera-za-djecu-brundibar-na-pozornici-zagrebackog-hnk-a/198516>
- 28) [https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/kultura/Newsletter%20kultura%2018.9.23.%20\(2\).pdf](https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/kultura/Newsletter%20kultura%2018.9.23.%20(2).pdf)
- 29) **VIDA TV- prilog** <https://www.youtube.com/watch?v=9hvWckotLU>
- 30) <https://www.telegram.hr/vijesti/postavljen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-svetozara-milinova-ustase-su-ga-ubili-sa-zenom-i-cetvero-djece/>
- 31) <https://www.vecernji.hr/zagreb/prvi-vlasnik-zagrebackog-hotela-dubrovnik-svetozar-milinov-dobiva-kamen-spoticanja-1718111>
- 32) <https://n1info.hr/vijesti/u-gajevoj-svecano-polozen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-covjeka-koji-je-podigao-hotel-dubrovnik/>
- 33) <https://www.jutarnji.hr/kultura/art/prica-o-covjeku-koji-je-podigao-hotel-dubrovnik-u-gajevoj-dosli-su-pojega-4-sina-i-suprugu-sve-su-ih-mucili-i-ubili-15387827>
- 34) <https://www.portalnovosti.com/spoticanje-o-milinova>
- 35) <https://www.novilist.hr/novosti/hrvatska/u-zagrebu-postavljen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-svetozara-milinova-zrtvu-ustasa/>
- 36) <https://www.vecernji.hr/zagreb/foto-polozen-kamen-spoticanja-za-prvog-vlasnika-hotela-dubrovnik-ustaski-rezim-sve-mu-je-oduzeo-1719240>
- 37) <https://mojzagreb.info/zagreb/ispred-hotela-dubrovnik-postavljen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-prvog-vlasnika-svetozara-milinova>
- 38) <https://hellomagazin.hr/promo/ispred-hotela-dubrovnik-postavljen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-prvog-vlasnika-svetozara-milinova/>
- 39) <https://www.zagreb.info/aktualno/zg/poginuo-u-ustaskom-logoru-poznati-zagrebacki-poduzetnik-dobiva-kamen-spoticanja-ispred-svog-hotela/559117/>
- 40) <https://hellomagazin.hr/promo/svetozar-milinov-kamen-spoticanja/>
- 41) <https://balkans.aljazeera.net teme/2023/10/28/kamen-spoticanja-za-ubijenu-srpsku-obitelj-u-zagrebu-dobrodosao-je-signal-iz-hrvatske>
- 42) <https://medijmurjypress.net/politika-i-drustvo/svecano-polaganje-kamena-spoticanja-u-spomen-na-svetozara-milinova/>
- 43) <https://zg-magazin.com.hr/ispred-hotela-dubrovnik-postavit-ce-se-novi-kamen-spoticanja/>
- 44) <https://infokiosk.net/prvi-vlasnik-zagrebackog-hotela-dubrovnik-svetozar-milinov-dobiva-kamen-spoticanja/>
- 45) <https://radio.hrt.hr/radio-sljeme/vijesti/ispred-hotela-dubrovnik-postavljen-jos-jedan-kamen-spoticanja-11110679>
- 46) <https://www.totallyglamorous.com/2023/10/ispred-hotela-dubrovnik-postavljen.html>
- 47) <https://www.7dnevno.hr/vijesti/postavljen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-svetozara-milinova-josipovic-postavljen-je-kako-bismo-prihvatili-i-dio-odgovornosti-za-njegovo-stradanje/>
- 48) <https://narod.hr/hrvatska/u-zagrebu-polozen-kamen-spoticanja-okupili-se-josipovic-pupovac-milosevic-boric>
- 49) <https://radio.hrt.hr/radio-sljeme/vijesti/ispred-hotela-dubrovnik-postavljen-jos-jedan-kamen-spoticanja-11110679>
- 50) <https://www.otvoreno.hr/vijesti/video-bivsi-predsjednik-se-pojavio-na-pupovcevom-skupu-u-centru-zagreba-postavljen-je-kamen-spoticanja/464018>
- 51) <https://www.culturenet.hr/hr/svecano-polaganje-kamena-spoticanja-u-spomen-na-svetozara-milinova/200172>

- 52) <https://www.youtube.com/watch?v=dpkcNhITA5o>
- 53) <https://www.tportal.hr/kultura/clanak/poznati-zagrebacki-poduzetnik-dobiva-kamen-spoticanja-ispred-svog-hotela-20231025>
- 54) <https://www.nacional.hr/u-zagrebu-postavljen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-svetozana-milnova-svaki-kamen-spoticanja-nosi-ime-zryve/>
- 55) <https://n1info.hr/vijesti/u-gajevoj-svecano-polozen-kamen-spoticanja-u-spomen-na-covjeka-koji-je-podigao-hotel-dubrovnik/>
- 56) <https://www.tportal.hr/kultura/clanak/odrzava-se-javna-tribina-ljubav-prema-materinskom-jeziku-20231204>
- 57) <http://www.slowwenia.com/novica/odrzava-se-javna-tribina-ljubav-prema-materinskom-jeziku.18353610.html>
- 58) <https://zagrebonline.hr/hrvatske-govorne-raznolikosti-treba-ocuvati-a-tome-moze-doprinijeti-zakon-o-hrvatskom-jeziku/>
- 59) <https://www.iuinfo.hr/aktualno/dnevne-novosti/tribina-zakon-o-hrvatskom-jeziku-nam-ipak-treba-57835>
- 60) <https://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/ljubav-prema-materinskom-jeziku/65221>
- 61) https://www.facebook.com/CentarZaPromicanjeTolerancije/?locale=hr_HR
- 62) <https://www.nacional.hr/vijana-kurtovic-budja-ako-volimo-svoj-jezik-onda-volimo-i-druge-jezike/>
- 63) <https://www.kulturauzagrebu.hr/tribina-u-knjiznici/>
- 64) <https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/001/Newsletter%20kultura%204.12.23..pdf>
- 65) MREŽA TV, emisija "Zagreb na dlanu" - <https://www.youtube.com/watch?v=CUqgV8NdsB4>

7. SURADNJA S DRUGIM AKTERIMA

Centar je u 2023. godini proaktivno tražio partnere, srodne institucije kao i eksperte, javne osobe, kao sudionike i izvoditelje programa s ciljem ostvarivanja tekućih i budućih suradnji na programima.

Ostvareni kontakti i suradnja s institucijama i gradskim uredima:

Gradskim uredom za kulturu i civilno društvo, Zakladom Konrad Adenauer, Goethe-Institutom Hrvatska, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Agencijom za odgoj i obrazovanje, Udrugom Festival suvremenog židovskog filma, Kinom Tuškanac, Gradskim uredom za obrazovanje, sport i mlade - projekt: Seminar „Wannsee konferencija – Konačno rješenje židovskog pitanja“; Dječjim vrtićem Medveščak, Knjižnicom Medveščak - Odjel za djecu i mladež - projekt: Učenje i odrastanje u toleranciji; Udrugom Veterana Domovinskog rata i antifašista, VeDRA iz Splita, međunarodnim partnerom Zaklada STIFTUNG – SPUREN – Gunter Demnig, Srpskim narodnim vijećem, Veleposlanstvom Savezne Republike Njemačke, Austrijskim kulturnim forumom, Veleposlanstvom Republike Austrije, Veleposlanstvom Republike Francuske - projekt: Postavljanje Kamena spoticanja u 2023. * privatne inicijative postavljanja kamena spoticanja: Mrazovićeva 4, Zagreb - 3 kamena spoticanja; Suzana Glavaš, Zagreb - 2 kamena spoticanja; Međugradska suradnja: Udruga za očuvanje i promicanje židovske baštine i kulture Židovi u Karlovcu – projekt: postavljanje 3 kamena spoticanja u Karlovcu 04/2024.; Udruga Antifašističkih boraca i Antifašista grada Velike Gorice i Općina Kravarsko – projekt: postavljanje dva kamena spoticanja u Velikoj Gorici, općina Pleso 06/2024.; VeDRA – projekt: postavljanje 5 kamena spoticanja u Splitu-TBD; Agencijom za odgoj i obrazovanje, Gradskim uredom za obrazovanje, sport i mlade, Knjižnicom i čitaonicom Bogdana Ogrizovića, Talijanskim institutom za kulturu, XVI. Gimnazijom – projekt Seminar/webinar *Antisemitizam, holokaust i stradanja: Prošlost u sadašnjosti – Holokaust i stradanja u kulturnom stvaralaštvu; Zelenom akcijom, Javnom ustanovom Park Maksimir, Gornjogradskim copnicama, Muzejom Grada Zagreba, Ministarstvom kulture i medija, JANAF-om d.d., Televizijom Student – projekt Šabat u Zagrebu - POP UP Zagreb by Centar tolerancije;*

Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Hrvatskim narodnim kazalištem u Zagrebu, Narodnim Sveučilištem Dubrava, Jadran filmom d.d. – projekt Opera za djecu Brundibar, dvije izvedbe; Knjižnicom i čitaonicom Bogdana Ogrizovića tena korkus – projekt Ciklus tribina Snaga ljubavi – tribina Ljubav prema materinskom jeziku

8. RAD PROGRAMSKOG SAVJETA

U Centru djeluje savjetodavno tijelo „Programski savjet“ koji se sastoji od pet članova i jednog zamjenskog člana. Članove imenuje ravnatelj od čega četiri člana predlaže Udruga, a jedan član je zaposlenik Centra. Vijeće je na sjednici 18. prosinca 2023. imenovalo predsjednicu dr.sc. Ljiljanu Dobrovšak te novog člana vijeća Krešimira Dolenčića. Mandat programskog savjeta traje do 18.12.2025.

U 2023. godini Programski savjet je održalo 2. sjednice na kojima su sudjelovali članovi: Ljiljana Dobrovšak, Ivana Kurtović Budja, Emil Matešić, Karlo Stojčević te ravnateljica Centra Nataša Popović i djelatnice Antonije Tomičić i Maja Čižić.

Na drugoj sjednici, 18. prosinca 2023. g. imenovani su novi i potvrđeni neki od starih članova savjeta. Imenovana je nova predsjednica Programskog savjeta, dr.sc. Ljiljana Dobrovšak te je predložen novi član Programskog savjeta istaknuti redatelj Krešimir Dolenčić. Ravnateljica je prihvatila prijedlog o imenovanju novog člana savjeta i obavijestila ga.

Članovi su redovno konzultirani i redovno su sudjelovali u savjetodavnom smislu zavisno o pojedinačnim ekspertizama te su održavane redovne konzultacije vezano uz potrebe razvoja i djelovanja Centra.

Programski savjet je na sjednicama bio izvještavan o svim aspektima poslovanja Centra, tijeku izvedbe programa kao i problemima ali i priprema projektnih prijava.

Izveštaji o provedenim aktivnostima i financijski pregled utrošenih sredstava prezentiran je na drugoj sjednici u prosincu 2023. godine.

9. FINANCIRANJE CENTRA

Centar je primio iz proračunskih sredstava za 2023. godinu za plaće i materijalne troškove ukupan iznos od 111.200,00 EUR te 10.700,00 EUR za programske. Grad Zagreb u potpunosti financira troškove plaća i materijalnih troškova dok se za programska sredstva Centar natječe na Javnim pozivima državnih tijela te direktnim dogovorom s Veleposlanstvima i drugim donatorima.

Detaljan financijski izvještaj bit će dostupan po predaji Godišnjeg financijskog izvještaja za 2023. godinu FINA-i. Centar vodi financijsko poslovanje transparentno i sukladno svim važećim propisima te koristi usluge vanjskog knjigovodstvenog servisa Lantina j.d.o.o. Također Centar koristi pravne usluge odvjetničkog ureda Šebetić & partneri iz Zagreba.

- sredstva Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo = 10.700,00 EUR
 - sredstva iz ostalih izvora = 33.478,35 EUR
 - I. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH
 - II. Ministarstvo kulture i medija RH
 - III. Veleposlanstvo Savezne Republike Njemačke
 - IV. Veleposlanstvo Republike Francuske
 - V. Veleposlanstvo Republike Austrije (Austrijski kulturni forum)
 - VI. VeDRA - Veterani Domovinskog rata i antifašisti
 - VII. Jadranski naftovod d.d.
- sveukupno = 44.178,35 EUR**

Tijekom 2023. godine provedeni su svi predviđeni programi sukladno planu, osim programa Šabat u... za koji se traži od donatora JANAF d.d. i Ministarstvo kulture i medija prenamjena sredstava za projekt izrade dokumentarnog filma „Bejihad - židovska kulturna scena -“. Tražila se prenamjena u iznosu 45.000,00 HRK koji se nalazi na izdvojenom računu otvorenom kod Privredne banke d.d. IBAN HR2123400091110969660. 2023. godine napravljen je kratkometražni dokumentarni film „Bejihad – židovska kulturna scena“ u režiji Željka Rogošića. Daljnji razvoj projekta usmjeren je prema razvoju dugometražnom dokumentarnom filmu u režiji Snježane Tribuson. Projekt se izvodi u koprodukciji s produkcijskom kućom Metar60. Projekt vodi vanjski suradnik dr. Vladimir Šalomon.

U 2024. godini Centar će započeti s planiranjem i prijavom na EU pozive. Centar provodi programske aktivnosti u suradnji s tuzemnim i inozemnim partnerima te ih financira kroz prijave na Javne pozive državnih tijela i iz poziva gospodarskog sektora za donacije i sponzorstva.

Problemi:

1. Otežana komunikacija s matičnim uredom, komunikacije putem e-maila, kao i izuzetno kratki rokovi koji nekada budu kraći i od 24 sata za davanje izvještaja ozbiljan su problem funkcioniranja svi centara u kulturi Grada Zagreba. Ovaj problem se u drugoj polovici 2023. godine znatno smanjio nakon sastanka s pročelnicom matičnog ureda i ravnatelja kulturnih institucija Grada Zagreba. U Centru taj problem je posebno istaknut s obzirom da se radi o svega tri zaposlena te se redovno poslovanje kao i priprema i provedba te kvaliteta programa na ovaj način posebno dovode u pitanje.
2. Mali broj zaposlenih
3. Prijeteći pozivi radi kamena spoticanja
4. nemogućnost pokretanja projekta Muzeja tolerancije sa mrtve točke radi gradske inertnosti ili nečeg drugog.

10. PRETPOSTAVKE ZA 2024. GODINU

Zajedno, kulturni centri i institucije, gledaju naprijed kako bi pokušali bolje razumjeti te kako bi mogle kulturne i edukativne aktivnosti izgledati u 2024. godini. U 2023. godini donesen je Program razvoja kulture Grada Zagreba 2024. – 2030. Sukladno tom programu sve dosadašnje programske aktivnosti u skladu su sa donesenim Programom te će se razvoj novih aktivnosti nastaviti u skladu s preporukama Programa.

Prema dosadašnjem iskustvu u navedenim sektorima može se zaključiti 4 važne pretpostavke koje će obilježiti kulturne i edukativne programe u 2024. godini unutar Centra. Godišnji plan aktivnosti Centra u 2024. godini temeljen je na iskustvu provedbe programa od 2017. godine. Najavljeno uvećanje programskih sredstava od strane Grada Zagreba i matičnog ureda potvrđena su u iznosu od 65% i ona će u 2024. godini iznositi 17.000,00 EUR. Centar u trenutku pisanja izvještaja nije primio ugovore za plaće zaposlenika, materijalne rashode i opremanje ustanove.

KORIŠTENJE JAVNIH PROSTORA

Sadržaji koji su se nekoć smatrali raskošnim luksuzom, danas postaju zahtjevi korisnika. Jedna takva pogodnost koja vlada na ovom području je otvoreni, višenamjenski javni prostor gdje se programi mogu provoditi, ali je moguće sigurno distanciranje. A čin projektiranja za promicanje društvenog distanciranja zapravo može učiniti prostore gostoljubivijim, prilagodljivijim i okretnijim; dopuštajući više oblika građanskog angažmana. Srećom – društvenom trgu, ulici ili pak nekom drugom javnom prostoru – kultura i umjetnost su nezaboravan način da se poboljša javni prostor i potakne vrsta sigurne socijalizacije koju korisnici sve više traže.

Od 2020. godine, od pojave pandemije COVID 19, Centar je dio programa ipak provodio uživo, na otvorenom poštujući sve preporuke civilnog stožera. U dvogodišnjem iskustvu provedbe takvih programa ostvarena je i „umjetnička zbirka Stolperstein / kamen spoticanja“ koja polako stvara osjećaj zajedništva i kohezije na gradskim ulicama. Zbirka obuhvaća širi zagrebački prsten. Do kraja 2023. godine postavljen je ukupno 83 „Stolperstein-a“. Projekt je razrađen za prvih pet godina te bi trebao uključivati više od 100 postavljenih memorijalnih pločica i obuhvatiti sve gradske četvrti do kraja 2025. godine. Novitet u 2023. godini također je interes građana Grada Zagreba za prijedloge postavljanja budućih kamena spoticanja. Dio tih prijedloga su privatne inicijative, dok se drugi prijedloga odnosi na susjede te „prijatelje i poznanike“ građana za koje smatraju da bi trebali dobiti svoj kamen u Gradu Zagrebu. U 2023. godini Centra je započeo aktivnosti međugradske suradnje te je u suradnji s Muzejom Grada Koprivnice postavio jedna kamen spoticanja u Koprivnici. Postavljeni su temelji suradnje sa udrugama i jedinicama lokalne samouprave za postavljanje kamena spoticanja u Splitu, Karlovcu i Đakovu te Velikoj Gorici. Također, u 2023. godine razvijene programe tura „putevima Stolpersteine-a“ održane su za dvije srednje škole. Stolpersteina na brigu i održavanje školama iz kvarta te će se na taj način Centar postaviti i u dijelu izvannastavne (neformalne) edukacije unutar školskih kurikuluma osnovnih i srednjih škola. U planu je program tura Stolpersteine-a organizirati i nekoliko puta godišnje za građane Zagreba i za škole prema iskazanom interesu.

Nadalje, izvedbe programa na otvorenom prostoru u parku Zrinjevac u Zagrebu, poput *Pop Up by Centar tolerancije* kojim se obilježilo 150. godina osnivanja parka pokazalo se više nego potrebno i opravdanim. Ovim se programom namjerava obilježavati važnije obljetnice Grada Zagreba, a nisu do sada bile u znatnom

fokusu javnosti. Programi su edukativno kulturnog karaktera i planiraju se provesti i u 2024. godini. Centar osim *Pop up* i *Stolpersteine-a* programa razmatra i druge načine izvođenja programa na gradskim javnim površinama.

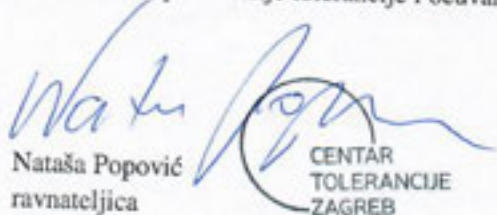
UMIJETNOST I KULTURA S UTJECAJEM

Društvo je pod utjecajem kulture i umjetnosti na mnogo različitih načina. Mijenjaju mišljenja, usađuje vrijednosti i prevode iskustva kroz prostor i vrijeme. Kako se umjetnost promatra u tom smislu, ona se smatra komunikacijom. To je način na koji ljudi iz različitih kultura i vremena dijele priče, slike i zvukove, ali i osjećaje jedni s drugima. Centar će nastaviti provoditi edukativno kulturne programske aktivnosti usmjerene prema umjetnosti kroz kulturu utjecaja, a koja u potpunosti koalira sa misijom i ciljevima Centra.

Na temelju planiranja Centra nastaviti će se sa javnim akcijama na javnim prostorima.

U Zagrebu, 12. veljače 2024.

Za Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust

Nataša Popović
ravnateljica

CENTAR
TOLERANCIJE
ZAGREB